

عنوان	اثرات رفاهی اصلاح یارانه‌های انرژی
سخنران	حسین میرزاپور (مدرس و محقق دکترای مدرسه عالی اقتصاد دانشگاه مونترال)
تاریخ برگزاری: ۹۶/۰۶/۲۶	

اصلاح یارانه‌های انرژی از چندین بعد توجیه‌پذیر است. مصرف بالای انرژی از بعد زیست محیطی، انتشار گازهای گلخانه‌ای را افزایش می‌دهد و به آلودگی جو و گرم شدن زمین منجر می‌شود. همچنین از بعد اقتصادی، تخصیص ناکارا و هدر رفت منابع و در پی آن، انحراف از نقاط بهینه اقتصادی را به دنبال دارد. از منظر اجتماعی، یارانه‌های انرژی که اغلب به دست ثروتمندان می‌رسد، می‌تواند صرف ارتقای بهداشت و آموزش جامعه گردد و از بعد فرهنگی، مصرف بی‌رویه و عادات‌های مصرفی نامناسب را در پی خواهد داشت.

در این پژوهش اثرات رفاهی حاصل از کاهش انحراف قیمت انرژی از قیمت مرجع آن مدل‌سازی شده است. بر اساس تجربه اصلاح یارانه‌های انرژی در ایران، در این مدل فرض شده است که برای حفظ مطلوبیت مصرف‌کنندگان، درآمد دولت از اصلاح یارانه‌ها به صورت مستقیم و مساوی بین آنان توزیع می‌شود. نتایج گویای آن است که در سناریویی که فقط اثر مستقیم افزایش قیمت انرژی بر هزینه‌های تولید سایر کالاها در نظر گرفته شده است، حذف یکباره شکاف قیمتی اقدام بهینه خواهد بود. در سناریوی دیگر که اثرات جانبی اصلاح یارانه‌های انرژی بر هزینه‌های تولید سایر کالاها در نظر گرفته شده است، حد آستانه اثرات جانبی با نام ضریب انبساط^۱ تعریف می‌شود که تابعی از نسبت قیمت آزاد به قیمت یارانه‌ای انرژی، سهم انرژی در سبد هزینه‌های مصرف‌کننده و شدت انرژی در صنایع تولیدی است. به این ترتیب میزان اثرات رفاهی ناشی از افزایش قیمت انرژی با در نظر گرفتن اثرات جانبی آن به مقدار این پارامترها در اقتصاد آن کشور بستگی دارد و اصلاح یارانه‌های انرژی لزوماً به افزایش درآمدهای دولت و افزایش رفاه منجر نخواهد شد.

¹ Dilatation Coefficient